DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

8. juli 2004 *

I sag C-166/03,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved B. Stromsky, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Den Franske Republik ved G. de Bergues og F. Million, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

* Processprog: fransk.

angående en påstand om, at det fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i medfør af artikel 28 EF, idet den forbeholder betegnelsen »guld« for genstande, hvis holdighedsstempel angiver 750 promille, mens genstande, hvis holdighedsstempel angiver 375 eller 585 promille, skal betegnes »guldlegering«,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, samt dommerne J.-P. Puissochet, J.N. Cunha Rodrigues (refererende dommer), R. Schintgen og N. Colneric,

generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 19. februar 2004,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 10. april 2003 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber anlagt sag i henhold til artikel 226 EF med påstand om, at det fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i medfør af artikel 28 EF, idet den forbeholder betegnelsen »guld« for genstande, hvis holdighedsstempel angiver 750 promille, mens genstande, hvis holdighedsstempel angiver 375 eller 585 promille, skal betegnes »guldlegering«.

Relevante retsforskrifter

2 Det bestemmes i artikel 522a i code général des impôts (den franske lov om skatter og afgifter), som ændret ved lov nr. 94-6 af 4. januar 1994 om tilpasning af lovgivningen om garanti af ædelmetaller og om tolderes kontrolbeføjelser over visse personers administrative forhold (JORF af 5.1.1994, s. 245, herefter »CGI«):

»Kun genstande, hvis holdighedsstempel angiver 750 promille eller derover, må betegnes som »guld«, i forbindelse med salg til private.

Genstande, hvis holdighedsstempel angiver 375 eller 585 promille, skal ud over denne angivelse betegnes som »guldlegering« i forbindelse med salg til private.«

Den administrative procedure

3 Da Kommissionen fandt, at denne bestemmelse ikke var i overensstemmelse med artikel 28 EF, indledte den traktatbrudsproceduren i henhold til artikel 226 EF. Efter at Kommissionen havde opfordret Den Franske Republik til at fremsætte sine bemærkninger, tilsendte den den 19. september 2001 denne medlemsstat en begrundet udtalelse, hvori den opfordrede den til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme udtalelsen inden for en frist på to måneder efter dens meddelelse.

4 Den Franske Republik anførte i skrivelse af 4. februar 2002, at CGI's artikel 522a var nødvendig med henblik på beskyttelse af forbrugerne og god handelsskik, og anmodede Kommissionen om at genoverveje sin vurdering. Kommissionen besluttede at anlægge denne sag.

Traktatbruddet

Parternes argumenter

5 Kommissionen har gjort gældende, at CGI's artikel 522a forbyder salg i Frankrig af genstande, hvis holdighedsstempel angiver 375 eller 585 promille, under betegnelsen

»guld«, selv om disse genstande lovligt sælges som »guld« i oprindelsesmedlemsstaten. CGI indebærer, at disse genstande skal sælges i Frankrig under en anden, mindre kendt og mindre attraktiv betegnelse, nemlig »guldlegering«. Bestemmelsen kan således gøre det vanskeligere at sælge dem i Frankrig, og således i det mindste indirekte udgøre en hindring for handelen mellem medlemsstaterne. Følgelig udgør de omtvistede betegnelsesregler en foranstaltning med tilsvarende virkning, der er forbudt i medfør af artikel 28 EF, såfremt de ikke kan begrundes ud fra et alment hensyn.

6 Kommissionen har gjort gældende, at nævnte bestemmelser om betegnelser ikke er nødvendige med henblik på at beskytte forbrugerne og god handelsskik, og at de ikke er begrundet i relation til artikel 28 EF. Det er tilstrækkeligt for medlemsstaterne at stille krav om en passende mærkning, der sikrer korrekt information om det reelle guldindhold af de forskellige genstande, der udbydes til salg.

7 Den franske regering har gjort gældende, at den omstændighed, at der findes to kategorier for genstandene, ikke har nogen mærkbar indvirkning på samhandelen inden for Fællesskabet. Idet Kommissionen ikke har godtgjort, at der faktisk er en indvirkning på samhandelen inden for Fællesskabet, har den ikke løftet den bevisbyrde, der påhviler den inden for rammerne af et traktatbrudssøgsmål.

8 Ifølge den franske regering er de to betegnelser »guld« eller »guldlegering«, som anvendes for genstande, hvis indhold af guld er væsentligt forskelligt, begrundet i hensynet til at oplyse forbrugeren med henblik på beskyttelse af denne. Der er herved tale om et alment hensyn, der kan begrunde en foranstaltning om betegnelsen af genstande, i forhold til betingelserne i artikel 28 EF.

9 Desuden sikrer ordningen med dobbelte betegnelser, at forbrugerne får bedre oplysning, end hvad der vil være tilfældet med den ordning, som Kommissionen har foreslået, dvs. mærkning, hvorved der alene angives holdigheden af guld i genstandene. Sidstnævnte ordning giver forbrugerne en simpel teknisk oplysning, mens ordningen med dobbelte betegnelser går videre, idet forbrugerne gives en let forståelig fortolkning af de pågældende produkters kvalitet.

10 Under disse omstændigheder finder den franske regering, at den betegnelsesordning, der gælder i medfør af CGI's artikel 522a, ikke er i strid med artikel 28 EF.

Domstolens bemærkninger

11 Det følger af fast retspraksis, at enhver foranstaltning, som direkte eller indirekte, aktuelt eller potentielt, kan hindre samhandelen i Fællesskabet, skal anses for en foranstaltning med tilsvarende virkning som kvantitative restriktioner og for forbudt i henhold til artikel 28 EF (jf. dom af 11.7.1974, sag 8/74, Dassonville, Sml. s. 837, præmis 5, og af 11.12.2003, sag C-322/01, Deutscher Apothekerverband, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 66).

12 Kommissionen har, uden at blive modsagt af den franske regering, gjort gældende, at genstande, hvis holdighedsstempel angiver 375 eller 585 promille, lovligt sælges under betegnelsen »guld« i andre medlemsstater end Frankrig.

13 Det er ubestridt, at betegnelsen »guldlegering« er mindre attraktiv for forbrugerne end betegnelsen »guld«.

14 Pligten til i medfør af CGI's artikel 522a at sælge sådanne genstande under betegnelsen »guldlegering«, selv om de i oprindelsesmedlemsstaten sælges under betegnelsen »guld«, kan under disse omstændigheder hindre samhandelen inden for Fællesskabet.

15 Det følger heraf, at denne bestemmelse i CGI skal anses for at være en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion i den i artikel 28 EF omhandlede forstand, uden at det er nødvendigt at føre bevis for, at den har en mærkbar virkning på samhandelen inden for Fællesskabet.

16 Med hensyn til spørgsmålet, om en sådan bestemmelse alligevel kan være i overensstemmelse med fællesskabsretten, bemærkes, at nationale bestemmelser, som udstedes i mangel af fælles eller harmoniserede regler, og som gælder uden forskel for indenlandske varer og for varer indført fra andre medlemsstater, ifølge Domstolens praksis kan være forenelige med traktaten, i det omfang de er nødvendige for at opfylde tvingende krav om bl.a. god handelsskik og beskyttelse af forbrugerne i tilfælde, hvor bestemmelserne står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, og hvor dette mål ikke kunne være nået ved foranstaltninger, der i mindre omfang begrænser samhandelen inden for Fællesskabet (jf. dom af 5.12.2000, sag C-448/98, Guimont, Sml. I, s. 10663, præmis 27).

17 Det er ubestridt, at de angivelser, der skal gives med henblik på oplysning om indholdet af ædelmetaller i genstandene, såvel som den måde, hvorpå dette skal angives, ikke på fællesskabsrettens nuværende udviklingstrin er blevet harmoniseret. Det er ligeledes ubestridt, at CGI's artikel 522a gælder uden forskel for indenlandske varer og for varer indført fra andre medlemsstater.

18 Det skal desuden lægges til grund, at den pågældende bestemmelse i CGI har til formål at sikre god handelsskik og beskyttelse af forbrugerne.

19 Den omtvistede lovgivning bestemmer imidlertid, at de genstande, hvis holdighedsstempel angiver de to laveste grader, og som sælges til private, skal gives to betegnelser, hvilket er overflødigt, idet loven ikke blot stiller krav om holdighedsstempel, som indeholder en objektiv oplysning om indholdet, men ligeledes om angivelse af betegnelsen »guldlegering«, som er meget mindre præcis vedrørende samme forhold.

20 Det følger heraf, at kravet om dobbelte betegnelser, der er fastsat i CGI's artikel 552a, ikke er proportional i forhold til formålet om at sikre god handelsskik og beskyttelse af forbrugerne, og at dette formål kan sikres ved foranstaltninger, der er mindre indgribende for samhandelen inden for Fællesskabet.

21 Det skal derfor fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i medfør af artikel 28 EF, idet den forbeholder betegnelsen »guld« for genstande, hvis holdighedsstempel angiver 750 promille, mens genstande, hvis holdighedsstempel angiver 375 eller 585 promille, skal betegnes »guldlegering«.

Sagens omkostninger

22 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Franske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Franske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

1) **Den Franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i medfør af artikel 28 EF, idet den forbeholder betegnelsen »guld« for genstande, hvis holdighedsstempel angiver 750 promille, mens genstande, hvis holdighedsstempel angiver 375 eller 585 promille, skal betegnes »guldlegering«.**

2) **Den Franske Republik betaler sagens omkostninger.**

Timmermans Puissochet Cunha Rodrigues

Schintgen Colneric

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. juli 2004.

R. Grass

Justitssekretær

C.W.A. Timmermans

Formand for Anden Afdeling